

**"Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Suriya Ərəb Respublikası Hökuməti arasında sərmayələrin təşviqi və qarşılıqlı qorur
haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Suriya Ərəb Respublikası Hökuməti arasında sərmayələrin təşviqi və qarşılıqlı qorunması haqqında 2009-cu il iyulun 8-də Bakı şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

İlhan

Azərbaycan Respublikasının Pr

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2009-cu il.

№ 870-IIIQ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Suriya Ərəb Respublikası Hökuməti arasında sərmayələrin təşviqi və qarşılıqlı qorunması haqq

SAZİŞ

Bundan sonra «Razılığa gələn Tərəflər» adlandırılacaq, Azərbaycan Respublikasının Hökuməti və Suriya Ərəb Respublikasının Hökuməti Hər iki Razılığa gələn Tərəfin qarşılıqlı faydası üçün iqtisadi əməkdaşlığın gücləndirilməsi və bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərini Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindəki sərmayələri üçün ədalətli və qərəzsiz şəraiti təmin etmək niyyətində olaraq,

Bu Saziş əsasında bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayələrinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində qorunmasının və beynəlxalq sərmayə yatırımlarının təşviqinin işgüzar təşəbbüslərin yaranmasına təkan verəcəyini qəbul edərək.

Bu məqsədlərə nail olmaq üçün insanların sağlamlığı, təhlükəsizlik və ətraf mühitin mühafizəsinə, o cümlədən, davamlı inkişafın təşviqinə uyğun surətdə fəaliyyət göstərmək niyyətində olaraq,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1 Anlayışlar

Bu Sazişin məqsədi üçün:

1. «Sərmayə» termini bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinin digər Razılığa gələn Tərəfin tam və ya müstəsna şəkildə dövlətinin ərazisində sonuncu Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq birbaşa təsis və ya əldə etdiyi, xüsusilə aşağıdakılar daxil olmaqla bununla məhdudlaşmayaraq, aktivlərin hər növü deməkdir:

a. daşınar və daşınmaz əmlak, və ya ipotekalar, girov hüquqları, girovlar, lizinqlər, uzufrukt və oxşar hüquqlar;

b. şirkət, və ya paylar, səhmlər və ya şirkətdə iştirakın istənilən digər forması,

c. pul, pul tələbi və ya kontrakt əsasında maliyyə dəyərinə malik olan fəaliyyət üzrə tələblər;

d. patentlər, müəllif hüquqları, texniki proseslər, ticarət nişanları, sənaye modelləri, firma adları, "nou-hau" və "qudvil" kimi əqli mülkiyyət hüquqları; və

e. təbii ehtiyatların kəşfiyyatı, işlənməsi, çıxarılması və ya istismarı üzrə konsessiyalar da daxil olmaqla, qanunvericilik və ya kontrakt əsasında səlahiyyətli hakimiyyət orqanı tərəfindən verilən konsessiyalar.

Aktivlərin sərmayə və ya yenidən sərmayə formasında edilən hər hansı bir dəyişiklik onun sərmayə kimi xarakterinə təsir etmir.

2. «Gəlir» termini sərmayələrdən əldə edilən məbləğlər və xüsusilə, lakin bununla məhdudlaşmayaraq, mənfəət, dividendlər, faizlər, qonorallar, kapital artımı və ya sərmayələrə aid istənilən ödəmələr deməkdir.

Gəlirlərə münasibətdə ilkin sərmayələrə aid olan rejim tətbiq ediləcəkdir.

3. «Sərmayəçi» termini digər Razılığa gələn Tərəfin dövlət ərazisində sərmayə qoyan:

a. Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunlarına uyğun olaraq onun vətəndaşı olan istənilən fiziki şəxs. Sərmayəçi sərmayəni Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin vətəndaşlığına malik ola bilməz; və ya

b. Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunlarına müvafiq olaraq qeydiyyatdan keçmiş və ya yaradılmış və həmin Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində yerləşən və real biznes fəaliyyəti həyata keçirən şirkət və ya digər müəssisə deməkdir.

4. «Ərazi» termini:

a. Suriya Ərəb Respublikasına münasibətdə - Suriyanın beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq, üzərində suveren hüquqlara malik olduğu daxili sular, ərazi suları və onun dibi və onlar üzərindəki hava məkanı da daxil olmaqla Suriya Ərəb Respublikasının əraziləri və Suriyanın təbii ehtiyatların kəşfiyyatı, istismarı və mühafizəsi məqsədilə, suveren hüquqlarına həyata keçirmək hüququna malik olduğu digər dəniz sahələri deməkdir.

b. Azərbaycan Respublikasına münasibətdə - Xəzər dənizinin müvafiq sektoru da daxil olmaqla, üzərində Azərbaycan Respublikasının öz milli qanunvericiliyinə və beynəlxalq hüquqa uyğun olaraq suveren hüquqlarını və ya yurisdiksiyasını həyata keçirdiyi Azərbaycan Respublikasının ərazisi.

Maddə 2 Sərmayələrin təşviqi və qorunması

1. Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz dövlətinin ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrini təşviq edəcək və onları əlverişli şərait yaradacaqdır və öz qanunları ilə verilən hüquqlar əsasında bu cür sərmayələri qəbul edəcəkdir.

2. Hər bir Razılığa gələn Tərəf hər zaman öz dövlətinin ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinə beynəlxalq hüququnun xaricilərə münasibətdə müəyyən etdiyi minimal standartlara uyğun şəkildə ədalətli və qərəzsiz rejim tətbiq edəcək və onların daimi müdafiəsini və təhlükəsizliyini təmin edəcəkdir.

3. Hər bir Razılığa gələn Tərəf öz dövlət ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinin idarə edilməsinə, saxlanmasına, istifadəsinə, onlardan faydalanmasına, əldə edilməsinə və ya satmasına səbəbsiz, əsassız və ya ayrı-seçkilik yolu ilə qarışmayacaq.

4. Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinə münasibətdə materialların, investisiyaların alınması, əməliyyatlar, daşınma, məhsulların marketinqi ilə əlaqədar olaraq məcburi tədbirlər və ya əsassız və ayrıseçkilik yolu ilə digər oxşar qaydalar tətbiq etməyəcəkdir. Bu yarımbənd Razılığa gələn Tərəf və ya Razılığa gələn Tərəfin dövlət müəssisəsi tərəfindən keçirilən tədarüklərə şamil edilmir.

5. Hər bir Razılığa gələn Tərəf, öz milli qanunvericiliyi çərçivəsində, sərmayəçinin seçimi ilə rəhbər işçilərin, menecerlərin, mütəxəssislərin texniki heyətin işə qəbul edilməsi ilə bağlı icazələr daxil olmaqla, onun dövlət ərazisində sərmayələrlə əlaqədar zəruri icazələrin alınması üçün müvafiq qaydalarla müdafiə tədbirlərini icra edəcək və bu tədbirlərin icrasına baxacaq.

Maddə 3 Sərmayəçi haqqında informasiyaya çıxış və şəffaflıq

1. Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf potensial sərmayəçidən və ya onun mənşə ölkəsindən onun korporativ idarəetmə tarixçəsi və öz ölkəsində də daxil olmaqla, sərmayəçi kimi mövcud təcrübəsi haqqında informasiya əldə etmək hüququ var. Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf barədə məxfi biznes məlumatını açıqlamayacaqdır. Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf əldə edilən məlumatı məxfi biznes məlumatının qorunması üçün daxil olan qanunvericiliyin tələblərinin gözlənilməsi şərtiylə sərmayənin yatırılacağı məkanda açıqlaya bilər.

2. Hər bir Razılığa gələn Tərəf imkan daxilində, öz dövlətinin ərazisində digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin sərmayələrinə tələb olunan qanunların, qərarların, proseduraların, inzibati qaydaların və məhkəmə qərarlarının, habelə beynəlxalq müqavilələrin onların qüvvədə olub-olmadığını və ya digər yolla ictimaiyyətə çatdırılmasını təmin edəcəkdir.

Maddə 4 Sərmayələrə münasibətdə rejim

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlət ərazisindəki sərmayələrinə və ya onlarla bağlı gəlirlərinə münasibətdə, Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin öz sərmayəçilərinin və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinin qoyduğu sərmayə qaydalarına münasibətdə tətbiq etdiyi rejimdən az əlverişli olmayan rejim, sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidirsə, tətbiq ediləcəkdir.

2. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə münasibətdə sərmayələrin idarə edilməsi, saxlanılması, istifadə edilməsi, onlardan faydalanması və satılması ilə əlaqədar; digər Razılığa gələn Tərəf öz sərmayəçilərinə və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinə münasibətdə tətbiq etdiyi rejimdən az əlverişli olmayan rejim, sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidirsə, tətbiq ediləcəkdir.

3. Anlaşılmazlığın yaranmaması üçün, bu Maddə yalnız bu Sazişin 2-8-ci Maddələrində göstərilən hallara şamil edilir və Sərmayəçi Sazişdən irəli gələn mübahisələrlə bağlı hər hansı bir mübahisə həlli üzrə prosedurlara müraciət hüququna aid edilmir.

Maddə 5 İstisnalar

1. Bu Sazişin müddəaları bir Razılığa gələn Tərəfin aşağıda qeyd edilənlər əsasında hər hansı rejim, imtiyaz və ya güzəştin digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinə şamil etmək öhdəliyində olması kimi şərh edilməyəcəkdir:

a. Razılığa gələn Tərəflərdən birinin üzv olduğu və ya üzv ola biləcəyi hər hansı bir məhsul və ya xidmət bazarı, regional bazar və ya regional əmək bazarı sazişi,

b. tam və ya əsasən vergitutmaya aid olan hər hansı beynəlxalq müqavilə və ya razılaşma və ya vergitutmaya aid olan hər hansı daxili qanunvericilik, və ya

c. Razılığa gələn Tərəflərdən birinin üzv olduğu və ya üzv ola biləcəyi, sərmayələrə aid hər hansı çoxtərəfli konvensiya və ya müqavilə.

d. Hər iki Razılığa gələn Tərəfin 1 may 2008-ci il tarixinə qədər bağladığı Sazişlərin müddəaları.

2. Bu Sazişin 6, 9-15-ci Maddələri istisna olmaqla, digər müddəaları vergi məsələlərinə şamil olunmur. Bu Sazişin heç bir müddəası R gəlın Tərəfin ikitərəfli və ya çoxtərəfli vergi konvensiyaları üzrə hüquq və öhdəliklərinə təsir göstərmir.

Maddə 6 Ekspropriasiya

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində sərmayələri, ictimai mənafehin tələb ayrı-seçkiliyə yol vermədən, qanun tələblərinə müvafiq olaraq və dərhal, adekvat və effektiv kompensasiyanın ödənilməsi halları istisna ol ekspropriasiyaya, milliləşdirməyə və ya, birbaşa və ya dolayısı ekspropriasiyaya və ya milliləşdirməyə (bundan sonra «ekspropriasiya» a bərabər nəticə verən hər hansı digər tədbirlərə mürəz qalmayacaqlar.

2. Bu cür kompensasiya, ekspropriasiyanın həyata keçirildiyi və ya ictimaiyyətə məlum olduğundan, hansı daha tez baş verərsə, bil əvvəlki vaxtda ekspropriasiya edilmiş sərmayənin ədalətli bazar dəyərinə bərabər olacaqdır.

3. Bu cür ədalətli bazar dəyəri sərbəst dönerli valyutada, köçürmə günü bu valyutaya tətbiq edilən bazar mübadilə məzənnəsinə əsaslı ifadə ediləcəkdir. Kompensasiya həmçinin, real ekspropriasiya vaxtından real ödəniş vaxtına qədər bu valyuta üçün bazar əsasında müəyyən kommersiya dərəcəsi üzrə faizi də daxil edəcəkdir.

4. Sərmayələri ekspropriasiya edilmiş sərmayəçi onun işinin və bu Maddədə ifadə olunmuş prinsiplərə müvafiq qaydada sərmayələrinin qiymətləndirilməsinin Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin məhkəmə və ya digər səlahiyyətli orqanı tərəfindən salınmadan yenidən baxılması hüququna malik olacaqdır.

Maddə 7 Zərəre görə kompensasiya

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisindəki sərmayələri sonuncu Razılığa gələn dövlətinin ərazisində baş verən müharibə və ya digər silahlı münaqişə, fəvqəladə vəziyyət, üsyan, qiyam və ya təbii fəlakət nəticəsində ziyan ç sonuncu Razılığa gələn Tərəf onlara münasibətdə restitusiya, əvəzin ödənilməsi, kompensasiya və ya hər hansı başqa ödənişlərlə bağlı rejim edəcəkdir, və bu, sonuncu Razılığa gələn Tərəfin öz sərmayəçilərinə və ya hər hansı üçüncü dövlətin sərmayəçilərinə münasibətdə tətbiq rejimdən, sərmayəçi üçün hansı daha əlverişlidir, az əlverişli olmayacaqdır. Həmin ödəmələr sərbəst dönerli valyutada və təxirə salını köçürülməlidir.

2. Bu Maddənin 1-ci bəndi nəzərə alınmaqla, bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinə münasibətdə, o, bu bənddə göstərilən hər ha vəziyyətdə, digər Razılığa gələn Tərəfin dövlət ərazisində aşağıdakılar nəticəsində ziyan çəkirsə:

a. sonuncunun silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən onun sərmayəsinin tam və ya bir hissəsinin müsadirəsi, və ya

b. sonuncunun silahlı qüvvələri və ya hakimiyyət orqanları tərəfindən onun sərmayəsinin tam və ya bir hissəsinin, vəziyyətin zəruriliy etmədən məhv edilməsi, mövcud şərait nəzərə alınmaqla adekvat kompensasiya həyata keçiriləcəkdir.

Maddə 8 Sərbəst köçürmə

1. Öz qanunvericiliyinə uyğun olaraq, hər bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçiləri üçün sərmayə ilə bağlı ödəni öz dövlətinin ərazisinə və ərazisindən sərbəst köçürülməsini vicdanla təmin edəcək. Belə ödəmələrə xüsusi halda, lakin bu məhdudlaşmayaraq:

a. sərmayənin saxlanması, inkişaf etdirilməsi və ya artırılması üçün əsas və əlavə məbləğlər;

b. gəlirlər;

c. sərmayənin tam və ya qismən satışından və ya özgəninkiləşdirilməsindən əldə edilən vəsaitlər;

d. royaltilər və lisenziya haqları və ya digər oxşar xərclərin ödənilməsi kimi sərmayə qoyuluşu ilə bağlı fəaliyyətdən yaranan xərclərin ödənilməsi üçün tələb olunan məbləğlər;

e. 6-cı və 7-ci maddələrə uyğun olaraq ödənilməli olan kompensasiya;

f. idarəetmə xərcləri ilə əlaqədar ödəmələr;

g. mübahisənin tənzimlənməsindən irəli gələn ödəmələr;

h. borc sazişləri daxil olmaqla, kontraktlarla bağlı ödəmələr;

i. sərmayə ilə bağlı işləyən xaricdən cəlb olunmuş kadrların xalis gəlirləri və digər mükafatlar daxildir.

2. Bu Maddənin 1-ci bəndində göstərilən köçürmələr heç bir məhdudiyət və ya gecikdirmə olmadan sərbəst dönerli valyutada və kç valyutasının köçürmə günü tətbiq edilən, tətbiq olunan bazar məzənnəsi ilə həyata keçiriləcəkdir. Əgər bazar məzənnəsi mövcud deyilsə, edilən mübadilə məzənnəsi kimi valyutaların "SDR"-ə çevrilməsi üzrə ən son mübadilə məzənnəsi istifadə ediləcəkdir.

3. Bu Maddənin 1-ci və 2-ci bəndlərinə baxmayaraq, Razılığa gələn Tərəf sərmayəçinin Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin

a. vergi və rüsumların ödənilməsi;

b. müflisləşmə və iflas işi və ya kreditorların hüquqlarının müdafiəsi;

c. cinayət və ya digər hüquq pozuntuları;

d. Qəbul edən Razılığa gələn Tərəfin məhkəmə və tribunallarının qərar və ya

prosedurlarına uyğun olmasını təmin edən qanunvericiliyinə müvafiqliyini müəyyən etmək üçün qərəzsiz, ayn-seçkiliksiz və vicdanlı tədt həyata keçirilməsi vasitəsilə köçürməni yubada və ya qarşısını ala bilər.

Maddə 9 Subroqasiya

1. Razılığa gələn Tərəflərdən biri və ya onun təyin etdiyi agentlik digər Razılığa gələn Tərəfin ərazisindəki sərmayələrə görə verilən zəmə ya zərəmə görə təzminatın ödənilməsi əsasında öz sərmayəçisinə ödəniş həyata keçirərsə, sonuncu Razılığa gələn Tərəf tanıyacaqdır:

həmin dövlətin qanunlarına əsasən və ya hüquqi əqdə uyğun olaraq, istənilən hüquqların və ya iddiaların sərmayəçidən birinci Razılığa Tərəfə və ya onun təyin etdiyi agentliyə keçməsinə;

birinci Razılığa gələn Tərəf və ya onun təyin etdiyi agentlik subroqasiya səbəbindən həmin sərmayəçilərin hüquqlarını və iddialarının keçirmək hüququna malik olmasını.

Subroqasiya edilmiş hüquqlar və iddialar sərmayəçinin ilkin hüquqlarından və iddialarından artıq olmayacaqdır.

Maddə 10 Məsləhətləşmələr

Razılığa gələn Tərəflər, onlardan hər hansı birinin müraciəti əsasında, bu Sazişlə əlaqədar aralarında yaranan hər hansı bir mübahisənin edilməsi, və ya bu Sazişin yerinə yetirilməsi və ya tətbiq edilməsi ilə bağlı hər hansı bir məsələnin nəzərdən keçirilməsi, və ya bu Sazişdən gələ biləcək hər hansı digər məsələnin öyrənilməsi üçün təxirəsalınmaz məsləhətləşmələr keçirməyə razılaşırlar. Belə məsləhətləşmələr Razılığa gələn Tərəflər arasında diplomatik kanallar vasitəsilə razılaşıdırılmış yerdə və vaxtda Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanlarında həyata keçiriləcəkdir.

Maddə 11 İmtiyazların verilməsindən imtina

Sərmayəçinin Razılığa gələn Tərəfin olmayan dövlətin və ya imtiyazların verilməsindən imtina edən tərəfin vətəndaşlığına malik olma məxsus olduğu və ya onun tərəfindən nəzarət edildiyi halda;

və ya sərmayəçinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində real biznes fəaliyyəti ilə məşğul olmadığı halda, Razılığa gələn digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinə və ya həmin sərmayəçinin sərmayələrinə münasibətdə bu Sazişin verdiyi imtiyazlardan, o cür mübahisələrin həlli üçün müraciət edilməsi və ya prosesin davam etdirilməsi hüquqları da daxil olmaqla, verdiyi imtiyazlardan imtina etməyə bilər.

Maddə 12 Sərmayəçi və Qəbul edən Razılığa gələn Tərəf arasında mübahisələr

1. Bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisi və digər Razılığa gələn Tərəf arasında, sonuncu Razılığa gələn Tərəfin dövlət ərazisindəki sərmayəyə münasibətdə bu Sazişin bir və ya bir neçə müddəasının pozulduğunun iddia edildiyi halla bağlı hər hansı mübahisə imkan daxilində dosya tənzimlənəcəkdir. Sərmayəçinin bu Maddəyə müvafiq olaraq mübahisə ilə bağlı məhkəməyə müraciət etməsindən əvvəl, tərəflər vicdanla danışıqlar aparacaqlar. Mübahisə edən tərəflər arasında digər razılaşmanın olmadığı təqdirdə, danışıqların aparılacağı yer mübahisənin iştirakçısı olan Rəhbər gələn Tərəfin paytaxtı olacaqdır. Mübahisənin iştirakçısı olan Razılığa gələn Tərəfin danışıqlarda iştirak etməkdən imtina etməsi səbəblərlə sərmayəçinin aşağıda, 2-ci bənddə göstərilən mübahisənin həlli proseduruna müraciət etməsi hüququnu məhdudlaşdırma və ya qarşısını ala bilməz.

2. Əgər yuxarıda 1-ci bənddə göstərilən mübahisə dostcasına tənzimlənməyə dair müraciətin tarixindən altı ay müddətində dosya tənzimlənmə bilmərsə, sözügedən sərmayəçi mübahisəni beynəlxalq arbitraja verə bilər. Tərəflər arasında mübahisənin həlli üçün üstünlük edəcək başqa bir mexanizm razılaşdırılmadığı təqdirdə, sərmayəçi mübahisəni aşağıdakılardan birinə vermək seçiminə malikdir:

a. Dövlətinin ərazisində sərmayə qoyulmuş Razılığa gələn Tərəfin səlahiyyətli məhkəməsinə;

b. 1965-ci il 18 mart tarixində Vaşinqtonda imzalanma üçün açıq elan edilmiş Dövlətlər və digər Dövlətlərin vətəndaşları arasında sərmayə mübahisələrinin həlli üzrə konvensiyaya uyğun olaraq təsis edilmiş Sərmayə Mübahisələrinin Həlli üzrə Beynəlxalq Mərkəzə (bundan sonra "Mərkəz" adlandırılır);

c. Bu maddənin "b" altbəndində göstərilən Konvensiyanı Razılığa gələn Tərəflərdən biri imzaladığı təqdirdə Mərkəzin Əlavə Qurumuna;

d. əgər mübahisə tərəfləri arasında digər razılaşma yoxdursa, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Beynəlxalq Ticarət Hüququ üzrə Komissiyasının ("UNCITRAL") Arbitraj Qaydalarına müvafiq olaraq təsis ediləcək "ad hoc" arbitraj məhkəməsinə,

3. Razılığa gələn Tərəfin davranışının və ya həyata keçirdiyi tədbirlərin mübahisələrin yaranmasına səbəb olması halı ilə bağlı iddianın Rəhbər gələn Tərəfin səlahiyyətli məhkəməsinə və ya mübahisənin həlli üçün qabaqcadan razılaşdırılmış digər mübahisə həlli proseduruna sərmayəçi bu Maddənin 2-ci bəndində qeyd edilən beynəlxalq arbitraj məhkəmələrinin heç birinə müraciət etmə bilməz.

4. Mübahisə tərəfi olan Razılığa gələn Tərəflərdən heç biri arbitraj prosedurunun və ya arbitraj məhkəməsi qərarının yerinə yetirilməsi üçün hər hansı bir mərhələdə, mübahisədə qarşı tərəf olan sərmayəçinin sığorta əsasında onun itkilərini tam və ya qismən ödəyən kompensasiyanı almaq nəzərə alaraq etirazla çıxış etmə bilməz.

5. Mübahisə bu Sazişin şərtlərinin tətbiqini nəzərdə tutan, mübahisə tərəfi olan Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunvericiliyini beynəlxalq ümumi hüququn prinsiplərinə uyğun olaraq həll olunacaqdır.

6. Bu qərar mübahisə tərəfləri üçün son və məcburi olacaq və milli qanunvericiliyə uyğun icra ediləcəkdir.

Maddə 13 Razılığa gələn Tərəflər arasında mübahisələr

1. Bu Sazişin təfsiri və tətbiqi ilə bağlı Razılığa gələn Tərəflər arasında mübahisələr mümkün qədər danışıqlar yolu ilə həll ediləcəkdir.

2. Əgər mübahisə hər hansı bir Razılığa gələn Tərəfin belə danışıqların aparılması haqqında müraciət etdiyi tarixdən etibarən altı (6) ay əvvəl bu yolla həll edib bilməzsə, o hər hansı bir Razılığa gələn Tərəfin müraciəti əsasında bu Maddəyə əsasən yaradılacaq Arbitraj Məhkəməsi qurulacaqdır.

3. Belə Arbitraj Məhkəməsi hər bir fərdi iş üçün aşağıdakı qaydada təsis olunacaqdır. Arbitraj haqqında müraciətin alındığı tarixdən etibarən iki (2) ay ərzində hər bir Razılığa gələn Tərəf Məhkəmənin bir üzvünü təyin edəcəkdir. Sonra bu iki üzv hər iki Razılığa gələn Tərəfin razılığı əsasında Məhkəmənin Sədri kimi təyin olunacaq üçüncü dövlətin vətəndaşını seçəcəklər. Sədr digər iki üzvün təyin olunduğu vaxtdan sonra iki (4) ay ərzində təyin olunacaqdır.

4. Əgər bu Maddənin 3-cü bəndində göstərilən müddətlər ərzində zəruri təyinatlar həyata keçirilməzsə, digər razılışmanın olmadığı təqdirdə Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı biri Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin Prezidentinin hər hansı zəruri təyinatların həyata keçirilməsi üçün icazə edə bilər. Əgər Sədr Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinin vətəndaşıdırsa və ya hər hansı səbəbdən göstərilən funksiyaları yerinə yetirə bilməzsə, Razılığa gələn Tərəflərdən heç birinin vətəndaşı olmayan və bu funksiyaları yerinə yetirə biləcək, Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinin vəzifəsinə gələn üzvü zəruri təyinatların həyata keçirilməsi üçün dəvət ediləcəkdir.

5. Arbitraj Məhkəməsi öz prosedur qaydalarını müəyyən edəcəkdir.

Arbitraj Məhkəməsi öz qərarını bu Sazişin əsasında və Razılığa gələn Tərəflərin arasında tətbiq edilə bilən beynəlxalq hüquq normalarına uyğun qəbul edəcəkdir.

Arbitraj Məhkəməsi öz qərarını səs çoxluğu ilə qəbul edəcəkdir. Məhkəmənin qərarları hər iki Razılığa gələn Tərəf üçün son və rəqəmsal olacaqdır.

Hər bir Razılığa gələn Tərəf özünün təyin etdiyi üzvün və özünün məhkəmə prosesində təmsil edilməsi xərclərini ödəyəcəkdir. Hər bir Razılığa gələn Tərəf Sədrin xərcini, həmçinin digər ümumi xərclərin ödənilməsinə bərabər hissədə öz üzünə götürəcəkdir.

Maddə 14 Digər qaydaların tətbiqi

Əgər, bu Sazişə əlavə olaraq, hər hansı Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin qanunvericiliyinin müddəaları və ya Razılığa gələn Tərəflər arasında beynəlxalq hüquq əsasında mövcud olan və ya gələcəkdə qəbul ediləcək öhdəliklər digər Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçilərinin qoyması üçün bu Sazişlə təmin edilən rejimdən daha əlverişli rejimin tətbiqi haqqında ümumi və ya xüsusi qayda müəyyən edərsə, müddəalar, onların sərmayəçi üçün daha əlverişli olduğu dərəcədə, bu Sazişə nisbətən üstünlük təşkil edəcəkdir.

Maddə 15 Sazişin tətbiqi

Bu Saziş bir Razılığa gələn Tərəfin sərmayəçisinin digər Razılığa gələn Tərəfin dövlətinin ərazisində bu Sazişin qüvvəyə minməsindən əvvəl qoyduğu sərmayələrə şamil ediləcəkdir.

Maddə 16 Əlavə və dəyişikliklər

Razılığa gələn Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə bu Sazişə əlavələr və dəyişikliklər edilə bilər. Belə əlavələr və dəyişikliklər bu Sazişin aydın hissəsi olaraq ayrı-ayrı protokollar formasında rəsmiləşdiriləcək və bu Sazişin 17-ci maddəsində nəzərdə tutulan qaydada qüvvəyə minəcəkdir.

Maddə 17 Qüvvəyə minmə, qüvvədə qalma və xitam

1. Bu Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Razılığa gələn Tərəflərin səs çoxluğu ilə yazılı bildirişinin diplomatik kanalları vasitəsilə alındığı tarixdən qüvvəyə minəcək və yeddi (7) il müddətində qüvvədə qalacaq.

2. Bu Saziş bir Razılığa gələn Tərəf digər Razılığa gələn Tərəfə ona xitam vermək niyyəti barədə yazılı şəkildə bildiriş göndərməyə nə eyni müddətlərə uzadılacaqdır. Bu Saziş, ikinci Razılığa gələn Tərəf xitam vermək barədə bildiriş aldığından bir il sonra qüvvədən düşəcəkdir.

3. Bu Sazişə xitam verilməsi tarixindən əvvəl qoyulmuş sərmayələrə münasibətdə onun 1-16-cı maddələrinin şərtləri bu Sazişə xitam verilməsi barədə bildirişin verilmə tarixindən növbəti yeddi (7) il müddətində qüvvədə qalacaqdır.

BUNUN TƏSDİQİ OLARAQ, bunun üçün lazımı surətdə səlahiyyətlər almış, aşağıda imza etmiş təmsilçilər, hazırkı Sazişi imzaladılar.

Bu Saziş Bakı şəhərində "08" iyul 2009-cu il tarixində, hər biri Azərbaycan, ərəb və ingilis dillərində olmaqla iki əsl nüsxədə imzalandı. Bütün mətnlər bərabər autentikdir. Bu Sazişin təfsiri və tətbiqi zamanı fikir ayrılığı yarandığı təqdirdə, ingilis dilində olan mətndən istifadə ediləcəkdir.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından

Suriya Ərəb Respublikası
Hökuməti adından